

©Documentul a fost pus la dispoziție cu sprijinul al Institutului European din România” (www.ier.ro). Permisuniunea de a republica această traducere a fost acordată exclusiv în scopul includerii sale în baza de date HUDOC.

©The document was made available with the support European Institute of Romania (www.ier.ro). Permission to re-publish this translation has been granted for the sole purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC.

Öcalan împotriva Turciei (MC) – 46221/99 **Hotărârea din 12.05.2005**

Art. 5 § 1: Arestare sau detenție legală

Arestarea reclamantului de către agenți turci într-un avion turcesc în zona internațională a unui aeroport kenyan după interceptarea reclamantului de către autoritățile kenyene.
neîncălcare

În fapt – În octombrie 1998, reclamantul, resortisant turc și fost șef al PKK (Partidul muncitorilor din Kurdistan), a fost expulzat din Siria. După ce a locuit în mai multe țări, s-a stabilit la reședința ambasadorului Greciei la Nairobi (Kenya). La 15 februarie 1999, el a trebuit să părăsească ambasada Greciei și a fost însoțit de un funcționar kenyan spre aeroportul din Nairobi, la un avion înmatriculat în Turcia, în care era așteptat de funcționari turci pentru a fi arestat. Instanțele turcești emisese șapte mandate de arestare, iar Interpolul emisese un aviz de urmărire pe numele reclamantului. Partea interesată a fost transferată în Turcia și deținută în închisoarea din insula İmralı, la 16 februarie 1999, după care a fost interogată de membrii forțelor de ordine. La 22 februarie 1999, procurorul național de la Curtea de Siguranță a Statului din Ankara l-a interogat pe reclamant. La 23 februarie 1999, acesta s-a înfățișat înaintea unui judecător de la Curtea de Siguranță a Statului, care a dispus arestarea sa preventivă. Printr-un rechizitoriu prezentat în aprilie 1999, procurorul l-a acuzat pe reclamant că a acționat în vederea provocării secesiunii unei părți din teritoriul național și că a alcătuit și a condus în acest scop o organizație armată. Acesta a cerut pedeapsa capitală, în temeiul art. 125 din Codul penal. În cursul procesului a avut loc o modificare a Constituției, excluzându-i pe magistrații militari din compunerea Curții de Siguranță a Statului. Prin urmare, a fost desemnat un magistrat civil în locul judecătorului militar din completul însărcinat în cauză. Reclamantul a fost declarat vinovat de infracțiunile de care era acuzat și a fost condamnat la pedeapsa cu moartea. La 25 noiembrie 1999, Curtea de Casație a confirmat hotărârea Curții de Siguranță a Statului.

La 30 noiembrie 1999, Curtea europeană a decis aplicarea art. 39 din Regulamentul său și a cerut Guvernului turc să ia toate măsurile necesare pentru ca pedeapsa cu moartea să nu fie pusă în executare, astfel încât Curtea să poată examina eficient admisibilitatea cererii. În septembrie 2001, o delegație a Comitetului european pentru Prevenirea Torturii și Tratatamentelor sau Pedepselor Inumane sau Degradante (CPT) a vizitat locul de detenție a reclamantului și a formulat câteva recomandări. O lege din august 2002 a abolit pedeapsa cu moartea în vreme de pace, iar Codul penal a fost modificat în consecință. În septembrie 2002, Guvernul turc a declarat la Curtea europeană că nu mai este posibilă executarea pedepsei cu moartea a reclamantului. În octombrie 2002, Curtea de Siguranță a Statului din Ankara a comutat pedeapsa cu moartea impusă reclamantului în pedeapsă cu închisoare pe viață. O cameră a Curții europene (prima secție) a pronunțat o hotărâre la 12 martie 2003. În noiembrie 2003, Turcia a ratificat Protocolul nr.6 al Convenției cu privire la abolirea pedepsei cu moartea.

În drept – Art. 5 § 1: Reclamantul a fost arestat de membri ai forțelor de ordine turcești în interiorul unui avion înmatriculat în Turcia, în zona internațională a aeroportului din Nairobi. Din momentul predării sale agenților turci de către agenții kenieni, reclamantul s-a aflat efectiv sub autoritatea Turciei și intra sub jurisdicția acestui stat în sensul art. 1 din Convenție, chiar dacă Turcia și-a exercitat autoritatea în afara teritoriului său. Arestarea și reținerea reclamantului au avut loc conform mandatelor de arestare emise de instanțele penale turcești și cu scopul de a-l aduce înaintea „instanței judecătorești competente” în temeiul „unor motive plauzibile pentru a-l bănuși” de săvârșirea unei infracțiuni; arestarea și reținerea au fost realizate deci conform dreptului național turc. Fiind vorba despre interceptarea reclamantului pe teritoriul kenyan chiar înainte de predarea lui funcționarilor turci, diferite elemente ale cauzei au determinat Marea Cameră să accepte teza Guvernului conform căreia, la acea vreme, autoritățile kenyene au decis fie să-l predea pe reclamant autorităților turcești, fie să faciliteze această predare. Reclamantul nu a prezentat indicii care să demonstreze că, în prezenta cauză, Turcia nu ar fi respectat suveranitatea Kenyei și dreptul internațional. Prin urmare, arestarea reclamantului în februarie 1999 și detenția sa trebuie judecate în conformitate cu „procedurile legale” în sensul art. 5 § 1.

Concluzie: neîncălcare (unanimitate).